

Słowo wstępne

Zebrane w niniejszym tomie artykuły stanowią w większości efekt obrad społeczno-ekonomicznej części panelu geograficznego „Współczesne aspekty badań przestrzeni geograficznej” zorganizowanego w ramach IV Konferencji Doktorantów Uniwersytetu Szczecińskiego, która odbyła się w dniach 26–27 października 2012 r. Prace są często pierwszymi publikacjami autorów. Mają one charakter studiów przypadków mieszczących się w różnych kierunkach współczesnej geografii społeczno-ekonomicznej. Podzielone zostały na trzy części, dotyczące: 1) dynamiki rozwoju społeczno-gospodarczego w ujęciu przestrzennym, 2) związków zmian społeczno-gospodarczych w przestrzeni geograficznej z działalnością państwa, w tym w szczególności z funkcjonowaniem samorządu terytorialnego, 3) badawczych i praktycznych zastosowań systemów informacji geograficznej GIS.

Tom otwiera artykuł Pauliny Tomczykowskiej, w którym autorka na przykładzie obszaru Starego Miasta w Toruniu analizuje zmiany struktury handlu i usług na obszarach śródmiejskich. Badane jest zanikanie tradycyjnych funkcji usługowych oraz pojawianie się w ich miejsce nowych usług. Ważną składową wielu współczesnych przemian społeczno-gospodarczych odbywających się w przestrzeni geograficznej jest globalizacja. Ekonomiczne aspekty procesu globalizacji na przykładzie mało znanego w Polsce, a bardzo interesującego regionu jakim jest Kraj Basków, analizuje w swoim artykule Przemysław Łonyszyn. Na rozwój gospodarczy wpływa w znaczącym stopniu stan infrastruktury transportowej oraz możliwość jej wykorzystania. Analizuje to Olaf Płachta w artykule dotyczącym powiązań kolejowych pomiędzy miastami wojewódzkimi, a miejscowościami uzdrowskowymi na terenie Polski. Część pierwszą kończy artykuł Damiana Werczyńskiego opisujący stan i przestrzenne rozmieszczenie obiektów turystyki archeologicznej w Polsce.

Część drugą rozpoczyna artykuł Wojciecha Dyby oraz Marii Kawińskiej, w którym autorzy analizują na przykładzie Wielkopolski rozmieszczenie klastrów gospodarczych oraz badają możliwości wspierania rozwoju gospodarczego regionów poprzez politykę klastrową. Prowadzenie efektywnej polityki rozwoju na szczeblu lokalnym wymaga współpracy pomiędzy jednostkami samorządowymi. Na przykładzie Chojnic i Człuchowa zagadnienie to analizuje Bartosz Kołsut w swoim artykule na temat uwarunkowań współdziałania miast i gmin wiejskich w Polsce. Podstawą prowadzenia polityki rozwoju są też lokalne finanse publiczne, do którego to zagadnienia odnosi się artykuł Jana Smutka. Bada on powiązania pomiędzy suburbanizacją a dochodami gmin z tytułu udziału w PIT w strefie oddziaływania wielkich miast w Polsce. Prowadzone polityki rozwoju powinny być zgodne z kryteriami wspierania rozwoju zrównoważonego, co na przykładzie nadmorskiej gminy Rewal analizują Olga Terefenko i Przemysław Łonyszyn.

Część trzecią otwiera artykuł Natalii Sypion-Dutkowskiej, będący przykładem możliwości wsparcia polityki bezpieczeństwa wewnętrznego poprzez zastosowa-

nie technologii geoinformatycznych. Autorka wskazuje przy pomocy narzędzi GIS skupiska (hot spots) przestępstw mieszkaniowych w wielkim mieście na przykładzie Szczecina. Opracowanie Dominika Paprotnego dotyczy wykorzystania technologii geoinformatycznych, w tym GIS, w siłach zbrojnych i pokazuje, jak wpływa to na podniesienie poziomu bezpieczeństwa narodowego. Tom kończy artykuł Jacka Rudewicza, który pokazuje coraz większą dostępność narzędzi GIS dla wszystkich użytkowników Internetu, co znacząco ułatwia dostęp do wielu informacji geograficznych.

Zapraszamy do lektury, konstruktywnej krytyki. Zachęcamy także młodych naukowców, a w szczególności doktorantów, do uczestnictwa w przyszłych edycjach konferencji organizowanej na Uniwersytecie Szczecińskim.

Jan Smutek, Przemysław Łonyszyn, Tomasz Rydzewski